

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN IAȘI

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ "ADOLF HAIMOVICI"

ETAPA NAȚIONALĂ
7 mai 2016

Profil tehnic

FACULTATEA
CONSTRUCȚII DE MAȘINI
ȘI MANAGEMENT INDUSTRIAL

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE CLASA A XII-A

1. Se consideră polinomul $f = 2X^3 - 5X^2 + aX - 4$, $f \in \mathbb{C}[X]$ cu rădăcinile $x_1, x_2, x_3 \in \mathbb{C}$.

a) Arătați că $2X - 1 \mid f$ dacă și numai dacă $a = 10$.

b) Dacă $a = 10$ descompuneți în factori ireductibili polinomul f .

c) Determinați numărul real a astfel încât $\frac{x_1^3 + x_2^3 + x_3^3}{x_1 x_2 x_3} = -\frac{127}{16}$.

Soluție

a) $2X - 1 \mid f \Leftrightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) = 0 \Leftrightarrow 2 \cdot \frac{1}{8} - 5 \cdot \frac{1}{4} + a \cdot \frac{1}{2} - 4 = 0 \Leftrightarrow a = 10$ 1p

b) $f = 2X^3 - 5X^2 + 10X - 4 = (2X - 1)(X^2 - 2X + 4) = (2X - 1)(X - 1 - i\sqrt{3})(X - 1 + i\sqrt{3})$ 2p

c) Scriem relațiile lui Viete și se înlocuiesc valorile în expresia dată.

$x_1^3 + x_2^3 + x_3^3 = \frac{5}{2}(S_1^2 - 2S_2) - \frac{a}{2}S_1 + 6 = \frac{173 - 30a}{8}$ 2p

$$\frac{x_1^3 + x_2^3 + x_3^3}{x_1 x_2 x_3} = \frac{173 - 30a}{8} \cdot \frac{2}{2}$$

Se obține ecuația în necunoscuta a : $\frac{173 - 30a}{16} = -\frac{127}{16} \Leftrightarrow a = 10$ 2p

2. Se consideră inelul matricelor $(M_2(\mathbb{Z}_3), +, \cdot)$ și submulțimea

$$G = \left\{ A = \begin{pmatrix} \hat{a} + \hat{b} & \hat{b} \\ \hat{c} & \hat{a} + \hat{c} \end{pmatrix} \mid \det A \neq \hat{0} \quad \hat{a}, \hat{b}, \hat{c} \in \mathbb{Z}_3 \right\} \subset M_2(\mathbb{Z}_3),$$

unde $(\mathbb{Z}_3, +, \cdot)$ este corpul claselor de resturi modulo 3.

a) Arătați că pentru oricare două matrice $X, Y \in G \Rightarrow X \cdot Y \in G$.

b) Determinați elementele mulțimii G .

c) Arătați că (G, \cdot) este grup. Este grupul (G, \cdot) comutativ? Justificați răspunsul.

Soluție

a) $X = \begin{pmatrix} \hat{a} + \hat{b} & \hat{b} \\ \hat{c} & \hat{a} + \hat{c} \end{pmatrix}, \quad Y = \begin{pmatrix} \hat{x} + \hat{y} & \hat{y} \\ \hat{z} & \hat{x} + \hat{z} \end{pmatrix}$

$X, Y \in G \Rightarrow \det X \neq \hat{0}, \det Y \neq \hat{0}.$

$$X \cdot Y = \begin{pmatrix} \hat{a}\hat{x} + (\hat{a}\hat{y} + \hat{b}\hat{x} + \hat{b}\hat{y} + \hat{b}\hat{z}) & \hat{a}\hat{y} + \hat{b}\hat{x} + \hat{b}\hat{y} + \hat{b}\hat{z} \\ \hat{a}\hat{z} + \hat{c}\hat{x} + \hat{c}\hat{y} + \hat{c}\hat{z} & \hat{a}\hat{x} + (\hat{a}\hat{z} + \hat{c}\hat{x} + \hat{c}\hat{y} + \hat{c}\hat{z}) \end{pmatrix} \quad (1)$$

$\det(XY) = \det X \cdot \det Y \neq \hat{0}$ (2). Din (1) și (2) rezultă mulțimea G este parte stabilă a lui $M_2(\mathbb{Z}_3)$ în raport cu operația de înmulțire indusă 3p

b) $\det A = \hat{a}^2 + \hat{a}\hat{b} + \hat{a}\hat{c} = a(\hat{a} + \hat{b} + \hat{c}) \neq \hat{0} \Rightarrow \det A \in \{\hat{1}, \hat{2}\}$ 1p

Pentru $\det(A) = \hat{1}$ se obțin: $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{1} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{2} & \hat{1} \\ \hat{2} & \hat{0} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{2} \\ \hat{1} & \hat{2} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{2} & \hat{0} \\ \hat{0} & \hat{2} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{1} \\ \hat{2} & \hat{1} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{2} \\ \hat{1} & \hat{0} \end{pmatrix}$ 1p

Pentru $\det(A) = \hat{2}$ se obțin: $\begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{2} \\ \hat{0} & \hat{2} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{2} & \hat{0} \\ \hat{2} & \hat{1} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{1} \\ \hat{1} & \hat{0} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{1} & \hat{0} \\ \hat{1} & \hat{2} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{2} & \hat{1} \\ \hat{0} & \hat{1} \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} \hat{0} & \hat{2} \\ \hat{2} & \hat{0} \end{pmatrix}$ 1p

c) Notând elementele lui G se întocmește tabla operației și se deduce faptul că este bine structurată (fiecare element apare odată și numai odată pe fiecare linie și coloană).

Din tabla operației se deduce faptul că legea este *necomutativă* 1p

3. Se consideră funcția continuă $f: [-2, -1] \rightarrow [-4, -3]$, astfel încât $\int_{-2}^{-1} f^2(x) dx = \frac{3}{4}$. Să se demonstreze că:

demonstreze că:

a) $[f(x) + 4] \cdot [f(x) + 3] \leq 0, (\forall) x \in [-2, -1]$.

b) $-\frac{49}{4} \leq f^2(x) + 7 \cdot f(x) \leq -12, (\forall) x \in [-2, -1]$.

c) $28 \cdot \int_{-2}^{-1} f(x) dx \in [-52, -51]$.

Soluție:

a) Deoarece $f(x) \geq -4$ și $f(x) \leq -3, (\forall) x \in [-2, -1]$ va rezulta că

$[f(x) + 4] \cdot [f(x) + 3] \leq 0, (\forall) x \in [-2, -1]$ 2p

b) Din inegalitatea de mai sus, rezultă $f^2(x) + 7 \cdot f(x) \leq -12, (\forall) x \in [-2, -1]$ 1p

Din relația $\left(f(x) + \frac{7}{2}\right)^2 \geq 0 \Rightarrow -\frac{49}{4} \leq f^2(x) + 7 \cdot f(x), (\forall) x \in [-2, -1]$

Așadar $-\frac{49}{4} \leq f^2(x) + 7 \cdot f(x) \leq -12, (\forall) x \in [-2, -1]$ 2p

c) Integrând în dubla inegalitate de mai sus obținem

$-\frac{49}{4} \leq \int_{-2}^{-1} f^2(x) dx + 7 \cdot \int_{-2}^{-1} f(x) dx \leq -12$, de unde se obține $28 \cdot \int_{-2}^{-1} f(x) dx \in [-52, -51]$ 2p

4. Trei tractoare A, B și C ar ara un teren în 7 ore, arând împreună. După ce au arat împreună timp de 5 ore, se defectează tractorul C iar cele două tractoare rămase ar termina de arat restul terenului în 4 ore. După 2 ore de la defectarea tractorului C, tractorul B este folosit la o altă lucrare, rămânând tractorul A care termină de arat terenul încă în 6 ore. În câte ore ar termina de arat terenul fiecare dintre tractoarele A, B, și C dacă ar ara singure?

Soluție

Notăm cu x, y, z numărul de ore necesare tractoarelor A, B, respectiv C pentru a ara terenul, lucrând singure 1p

Într-o oră tractorul A ară $\frac{1}{x}$ din suprafața terenului, tractorul B ară $\frac{1}{y}$ din suprafața terenului iar

tractorul C ară $\frac{1}{z}$ din suprafața terenului 2p

Putem obține $\left\{ \begin{array}{l} 7\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) = 1 \\ 5\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) + 4\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y}\right) = 1 \\ 5\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z}\right) + 2\left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y}\right) + \frac{6}{x} = 1 \end{array} \right. \dots\dots\dots 2p$

Rezultă $x = 42$ ore, $y = 21$ ore și $z = 14$ ore 2p